

EL CASTELL D'ESCORNALBOU

Riudecanyes (Baix Camp)
Cicle superior de primària

Visitarem el castell i en coneixerem la seva història i el seu entorn natural. Des del cim, observarem les poblacions del Baix Camp i els elements del nostre paisatge tot treballant l'orientació i les seves eines. Descobrirem com es feia el carbó vegetal i com és l'alzina surera.

QUÈ FAREM?

Sessió prèvia al centre

Durada: 1 hora. La realitzem uns dies abans de la sortida. Amb el suport d'un l'audiovisual parlarem de les característiques del nostre clima i del paisatge mediterrani. Té els següents objectius:

- Tenir un contacte previ amb els alumnes. Conèixer la dinàmica del grup i què esteu treballant a classe.
- Motivar els alumnes respecte la sortida. Introduir alguns conceptes bàsics que s'hi treballaran.
- Indicacions al professorat i resolució de dubtes.

Sortida de camp

Des del Castell d'Escornalbou visitarem diferents espais per tal de contemplar el paisatge i l'entorn natural. Aspectes que es treballen:

- Situació del recorregut en un mapa il·lustrat del Baix Camp. Concepte d'altura sobre el nivell del mar i càlcul bàsic del desnivell de la sortida.
- Identificació i observació de les plantes de l'alzinar. Estructures per adaptar-se a la manca d'aigua i de llum, i de defensa contra els herbívors.
- Visita al castell, observació dels elements de la visita i relació amb el mode de vida de fa cent anys.
- Reconeixement de les poblacions de la comarca que es veuen des del cim per comparació amb un mapa il·lustrat.
- Procés de fabricació del carbó vegetal i visita a una carbonera.

CONTINGUTS DEL CURRÍCULUM DE CICLE SUPERIOR QUE ES TREBALLEN

ÀREA	BLOC	CONTINGUTS	METODOLOGIA
Coneixement del medi natural	El món dels éssers vius	Criteris per a l'observació científica d'éssers vius.	Identificació de la flor, el fruit i la llavor i de la seva funció en algunes de les plantes treballades. Observació de rastres dels animals de la zona. Audició del cant i descripció de diverses aus.
		Observació i descripció d'alguns éssers vius i de la seva interacció amb el medi.	
	Claus i guies per a la classificació d'organismes.	Activitat d'identificació de les plantes de l'alzinar.	
Coneixement del medi social i cultural	Matèria i energia	Diferenciació entre energies renovables i no renovables.	Observació dels aerogeneradors de la serra de l'Argentera, i comprensió de la seva funció i beneficis ambientals com a font d'energia renovable.
	Entorn, tecnologia i societat	Valoració de la importància d'adoptar comportaments que minimitzin el consum elèctric.	
Coneixement del medi social i cultural	El món que ens envolta	Identificació de la relació entre clima, vegetació i relleu.	Tipus de clima que hi ha a la zona, i com ha afectat el desenvolupament de la vegetació de la zona.
		Utilització i interpretació de diferents representacions cartogràfiques (plànols, fotos aèries, croquis...), en diferents suports, per localitzar elements importants del medi físic.	Situació del camí recorregut des de la població d'origen a l'inici de l'activitat. Anàlisi i càlcul del desnivell. Concepte d'altitud sobre el nivell del mar. Orientació del mapa: cerca del nord geogràfic mitjançant el sol i amb una brúixola.
		Reconeixement dels usos socials dels recursos naturals.	Fabricació del carbó vegetal mitjançant una carbonera.
		Anàlisi dels elements naturals i antròpics que influeixen en la configuració del paisatge.	Activitat d'observació del paisatge des del cim del turó de santa Bàrbara. Observació de la transformació humana en el paisatge: marges i terrasses, conreus.
		Valoració d'actuacions que contribueixen a la protecció del medi.	
	Persones, cultures i societats	Observació, identificació i descripció d'alguns trets demogràfics, econòmics i culturals i religiosos de la societat catalana i espanyola.	Valoració del patrimoni monumental del Castell d'Escornalbou. Anàlisi del seu origen i evolució en les diferents etapes.
		Activitats econòmiques del territori i sectors de producció.	Observació de la transformació humana en el paisatge: marges i terrasses, conreus. Deducció de l'evolució cap al bosc dels conreus abandonats.
	Canvis i continuïtats en el temps	Comprensió del temps cronològic: identificació de la durada, simultaneïtat i successió d'esdeveniments històrics.	Valoració del patrimoni monumental del Castell d'Escornalbou. Anàlisi del seu origen i evolució en les diferents etapes.
		Ús de representacions gràfiques per situar fets i etapes de l'evolució històrica.	
		Anàlisi de l'evolució d'algun element patrimonial de l'entorn proper mostrant-hi respecte.	
Educació física	Habilitats motrius	Execució de les habilitats motrius bàsiques i específiques en entorns diversos amb eficiència i creativitat.	Les fantàstiques vistes i la visita al Castell són la recompensa a l'esforç de fer el tomb al castell i pujar als punts estratègics.
		Disposició a participar en activitats diverses, acceptant les diferències en el nivell de l'habilitat.	
	Activitat física i salut	Utilització de materials i espais amb cura i respectant les normes.	Respecte per l'entorn del castell d'Escornalbou, pel bosc, i per les normes de la visita al Castell.
Matemàtiques	Espai i forma	Localització i descripció de relacions espacials.	Anàlisi i càlcul del desnivell del camí a recórrer. Concepte d'altitud sobre el nivell del mar.
		Utilització d'escales sobre mapes per calcular distàncies reals.	
		Ús del raonament espacial en la utilització de mapes, la planificació d'itineraris i el disseny de plànols.	

CONTINGUTS PER TREBALLAR AL CENTRE

Aquesta activitat és una eina que us permet treballar alguns continguts del vostre currículum. El dia de la preparació prèvia us portarem un llibret de treball per cada alumne que us hi pot ajudar. Per fer-ho, us suggerim:

Abans de l'activitat

- Situeu geogràficament el lloc que visitarem, i la vostra població.
- Treballeu els conceptes d'escala i altura sobre el nivell del mar. Investigueu a quina altura es troba la vostra població.
- Acoloriu els mapes i els dibuixos de les plantes mirant guies especialitzades.
- Cerqueu informació complementària sobre el castell i els seus voltants.

Després de l'Activitat

- Recordeu la sortida, les experiències viscudes i conceptes apresos. Relacioneu-los amb el que heu treballat a classe.

INDICACIONS PRÀCTIQUES

Durada

De 10h a 15:15h, (aprox.) adaptable a les necessitats horàries del centre (amb avís previ).

Recorregut

El recorregut es porta a terme al voltant dels Castell. El camí no està adaptat per persones amb cadira de rodes, però sí existeix la possibilitat d'adaptar el treball al castell (migdia i tarda).
Consulteu-nos.

Serveis

Sí, al costat castell .
Disposem d'aigua potable al castell.

Monitoratge

Tot i que l'activitat és conduïda per un educador de Cel Rogent, és imprescindible la vostra presència i col·laboració.

Meteorologia

No sempre es pot preveure el temps que farà al llarg del dia; en cas de temps dubtós procureu que els nens vagin preparats. Al castell disposem de soplug.

Anul·lació de la sortida

En cas de mal temps, podeu anul·lar-la el mateix dia trucant a Cel Rogent de 8 a 9 del matí.

On quedem

Al pàrquing del Castell d'Escornalbou.
És essencial que l'autocar sigui, com a màxim, de 55 places (12 m. de llargada).

Material necessari

Per la sessió prèvia al centre

- Projector audiovisual.

Per la sortida

- Vestit i calçat còmodes.
- Gorra pel sol si s'escau.
- Esmorzar i dinar.
- Cantimplora amb aigua.
- Llapis, goma i carpeta dura per escriure.
- Càmera fotogràfica (optatiu)
- Binocles (optatiu)

